

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2013
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2015
Avaldamismärge:	RT I, 11.07.2013, 19

Täiskasvanute koolituse seadus

Vastu võetud 10.11.1993

[RT I 1993, 74, 1054](#)

jõustumine 10.12.1993 (v.a § 16 märgitud erisused)

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.06.1996	RT I 1996, 49, 953	26.07.1996
16.06.1998	RT I 1998, 61, 988	16.07.1998
tervikekst RT paberandjal	RT I 1998, 71, 1200	
13.01.1999	RT I 1999, 10, 150	14.02.0199
16.06.1999	RT I 1999, 60, 617	26.07.1999, osaliselt 01.01.2000 ja 1.01.2001
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
23.10.2003	RT I 2003, 71, 473	24.11.2003
21.04.2004	RT I 2004, 41, 276	05.07.2004
21.12.2006	RT I 2007, 4, 17	29.01.2007
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	06.07.2009
09.06.2010	RT I 2010, 41, 240	01.09.2010
23.02.2011	RT I, 18.03.2011, 1	01.07.2011
12.06.2013	RT I, 02.07.2013, 1	01.09.2013, osaliselt 01.01.2014
20.06.2013	RT I, 11.07.2013, 1	01.09.2013
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seadus sätestab täiskasvanute koolituse alused ja õiguslikud tagatised täiskasvanutele nende soovikohaseks õppeks kogu eluea jooksul.

[[RT I 1999, 60, 617](#)- jõust. 26.07.1999]

§ 2. Käesoleva seaduse tähenduses on täiskasvanute koolitusasutused on riigi- ja munitsipaalasutused, koolitusluba omavad erakoolid, era- ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud, kui täiskasvanute koolitus on nende seadusest või põhikirjast (põhimäärusest) tulenev tegevus, ning füüsilisest isikust ettevõtjad.

[[RT I 1999, 60, 617](#)- jõust. 26.07.1999]

§ 3.

(1) Sõltuvalt eesmärgist on koolitus käesoleva seaduse kohaselt:

- 1) tasemekoolitus;
- 2) tööalane koolitus;
- 3) vabahariduslik koolitus.

(2) Tasemekoolitus võimaldab mittestatsionaarses õppes või eksternina omandada põhiharidust ja üldkeskharidust, õppida kutseõppe tasemeõppes mittestatsionaarses õppes ja osakoormusega või eksternina omandada kõrgharidust. Tasemekoolituse läbimist tõendab tunnistus või diplom.
[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(3) Töölane koolitus võimaldab kutse-, ameti- ja/või erialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamist ja täiendamist, samuti ümberõpet kas töökohas või koolitusasutuses. Töölase koolituse läbimist tõendab tunnistus või tõend.

(4) Vabahariduslik koolitus võimaldab isiksuse, tema loovuse, annete, initsiatiivi ja sotsiaalse vastutustunde arengut ning elus vajalike teadmiste, oskuste ja võimete lisandumist. Õpe toimub kursuste, õpiringi või muus õppijatele sobivas vormis.

§ 4.

(1) Tasemekoolitust võimaldavate haridusasutuste tegevusele laienevad põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, kutseõppeasutuse seadus, rakenduskõrgkooli seadus ülikooliseadus ning erakooliseadus.

(2) [Kehtetu - RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

(3) Töölalast ja vabahariduslikku koolitust võivad korraldada kõik käesoleva seaduse §-s 2 nimetatud asutused ja isikud.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtjatele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele, kes võimaldavad huvialahariduse omandamist või korraldavad täiskasvanute töölalast või vabahariduslikku koolitust, kohaldatakse erakooliseadust, kui nende poolt korraldatav õpe kestab enam kui 120 tundi või kuus kuud aastas.
[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

(4¹) Füüsilisest isikust ettevõtjale ja eraõiguslikule juriidilisele isikule, kes korraldavad eesti keele õpet täiskasvanute töölalase või vabaharidusliku koolitusena, kohaldatakse erakooliseadust sõltumata nende korraldatava õppe kestusest.
[RT I, 18.03.2011, 1- jõust. 01.07.2011]

(5) Riigi- või munitsipaalkutseõppeasutuste ja riigi rakenduskõrgkoolide poolt korraldatava täiskasvanute töölalase koolituse läbiviimisele kohaldatakse kutseõppeasutuse seadust ning rakenduskõrgkooli seadust.

(6) [Kehtetu - RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 4¹. [Kehtetu - RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

2. peatükk Õppimisvõimaluste tagamine

§ 5. [Kehtetu - RT I 1998, 61, 988- jõust. 16.07.1998]

§ 6. Vabariigi Valitsus:

- 1) kiidab heaks täiskasvanuhariduse riiklikud prioriteedid;
- 2) lähtudes prioriteetidest, näeb riigieelarve eelnõus Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kuludes ette vahendid täiskasvanute koolituseks ja täiskasvanuhariduse uuringuteks;
- 3) moodustab Täiskasvanuhariduse Nõukogu ja kinnitab tema põhimääruse.
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 6¹.

(1) Täiskasvanuhariduse Nõukogu on Vabariigi Valitsuse nõuandev kogu, kes:

- 1) nõustab Vabariigi Valitsust täiskasvanuhariduse küsimustes;
- 2) nõustab Vabariigi Valitsust riigieelarve eelnõu koostamisel täiskasvanuhariduse toetuseks ettenähtud vahendite osas;
- 3) selgitab välja täiskasvanuhariduse riiklikud prioriteedid;
- 4) annab esitatud aruannete põhjal hinnangu riigieelarvest täiskasvanuhariduse toetuseks eraldatud vahendite kasutamisele.

(2) Täiskasvanuhariduse Nõukogu esimeheks on ametikoha järgselt valdkonna eest vastutav minister, kes nimetab Täiskasvanuhariduse Nõukogu liikmete hulgast aseesimehe.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud alates 2014. aasta 1. juulist "haridus- ja teadusminister" sõnadega "valdkonna eest vastutav minister".]

(3) Täiskasvanuhariduse Nõukogu tehnilise teenindamise tagab Haridus- ja Teadusministeerium.
[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

§ 7. Kohalikud omavalitsusorganid:

- 1) tagavad omavalitsusüksuse territooriumil alaliselt elavatele isikutele võimaluse põhi- ja keskkariduse omandamiseks ja soodustavad tööalast ning vabahariduslik koolitust, tehes vajaduse korral koostööd teiste omavalitsusüksustega;
- 2) toetavad töötute, töötajate ja teiste sotsiaalselt vähekindlustatud isikute ning puudega isikute koolitust.

§ 8.

- (1) Töötajale ja avalikule teenistujale antakse koolituses osalemiseks õppepuhkust.
- (2) Koolitusel osalemiseks antakse töötajale või avalikule teenistujale koolitusasutuse teatise alusel õppepuhkust kuni 30 kalendripäeva kalendriaasta jooksul.
- (3) Tasemekoolitusega ja tööalase koolitusega seotud õppepuhkuse ajal makstakse töötajale ja avalikule teenistujale keskmist töötasu 20 kalendripäeva eest.
- (4) Tasemekoolituse lõpetamiseks antakse täiendavalt õppepuhkust 15 kalendripäeva, mille eest makstakse töötajale ja avalikule teenistujale töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 kuni 4 sätestatud kohaldatakse töötajatele ja avalikele teenistujatele, kes osalevad ka tasemekoolituse statsionaarses õppevormis ja täiskoormusega õppes.
[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

§ 9. Tööandja võib õppepuhkuse andmist edasi lükata juhul, kui üle 10 protsendi töötajatest või teenistujatest on samaaegselt õppepuhkusel.
[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

3. peatükk

Koolituse korraldamine

§ 10. Täiskasvanute koolituse üldist koordineerimist korraldab Haridus- ja Teadusministeerium.
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 11. Omandivormist olenemata on täiskasvanute koolitusasutus õppetegevuse korraldamisel, koolitusvormide, õppekavade ja -meetodite valikul ning vahendite kasutamisel haridusalaste õigusaktidega sätestatud piires iseseisev.

4. peatükk

Koolituse finantseerimine

§ 12. [Kehtetu - RT I 1998, 61, 988- jõust. 16.07.1998]

§ 13.

- (1) [Kehtetu - RT I 1998, 61, 988- jõust. 16.07.1998]
- (2) [Kehtetu - RT I 1998, 61, 988- jõust. 16.07.1998]
- (3) Töötajate ja töötute koolituse kursused tellib ja nende eest tasub Sotsiaalministeerium. Vahendeid selleks võib eraldada ka kohalik omavalitsus oma eelarvest.
- (4) Täiskasvanute tööalase koolituse võimaluste tagamiseks võidakse vahendeid ette näha valla- või linnaeelarves.
- (5) Riigiasutuste töötajatele ja teenistujatele nähakse tööalaseks koolituseks ette vahendid riigieelarves ning tööalase koolituse kulud hüvitatakse eelarveliste vahendite olemasolu korral.
[RT I 2009, 35, 232- jõust. 06.07.2009]
- (5¹) Õpetajatele, kelle palgad kaetakse riigieelarvest, nähakse tööalaseks koolituseks ette vahendid riigieelarves – nimetatud õpetajate aastasest palgafondist vähemalt kolme protsendi ulatuses.
[RT I, 11.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(5²) Kohaliku omavalitsuse asutuste õpetajatele, kelle palgad kaetakse valla- või linnaeelarvest, nähakse tööalaseks koolituseks ette vahendid riigieelarves – nimetatud õpetajate aastasest palgafondist vähemalt kolme protsendi ulatuses.

[RT I, 11.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(6) Kohaliku omavalitsuse töötajate ja teenistujate tööalaseks koolituseks nähakse ette kulud omavalitsusüksuse eelarves.

[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999; lõigete 5 ja 5² osas 01.01.2000]

§ 14.

(1) Vabaharidusliku koolituse eest tasub sellest huvitatud füüsiline või juriidiline isik.

(2) Vabaharidusliku koolituse toetuseks võidakse ette näha vahendid riigi- ja valla- või linnaeelarves, kusjuures riigieelarve vahenditest toetatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu vaid koolitusluba omavate täiskasvanute koolitusasutuste õpetajate ja direktorite (juhatajate) töötasu.

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 15. Riigieelarvest käesoleva seaduse § 6 punktis 2 ja § 14 lõikes 2 nimetatud vahendite taotlemise tingimused ja finantseerimise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus](#).

[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

5. peatükk Rakendamine

§ 16. Käesoleva seaduse § 7 punkt 1 ja § 13 5. lõige jõustuvad 1995. aasta 1. jaanuaril.

§ 16¹.

(1) Enne 2004/05. õppeaastat keskhariduse baasil läbiviidavale kutsekeskhariduse õppekavale vastuvõetud õpilastele laienevad käesolevas seaduses sätestatud tasemekoolituse sätted, kui õpe toimub õhtuses või kaugõppe vormis.

(2) Enne 2003/04. õppeaastat kõrgharidust omandama asunud üliõpilastele, samuti akadeemilist kraadi taotlevatele isikutele laienevad käesolevas seaduses sätestatud tasemekoolituse sätted, kui õpe toimub kaugõppes või eksternina.

(3) Enne 2006. aasta 1. jaanuari kutsekeskharidust põhihariduse või keskhariduse baasil õppima asunud isikutele laienevad käesolevas seaduses sätestatud tasemekoolituse sätted, kui õpe toimub osakoormusega õppes või eksternina.

[RT I 2007, 4, 17- jõust. 29.01.2007]

(4) Käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud õigus saada õppepuhkust tasemekoolituses osalemiseks ning selle lõpetamiseks laieneb ka õpilasele, kes läbib osa- või täiskoormusega kutseõpet või kutsekeskharidusõpet

[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

§ 17. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]